

Riyazi hissə

[Formullara baxılması](#)

Testin riyazi hissəsi üzərində işləyərkən aşağıdakıları nəzərə alın:

- Bəzi tapşırıqlara əlavə olunan çertyojlar tapşırığın şərtində göstərilən ölçülərə düzgün əməl etməklə yerinə yetirilməmişdir. Buna görə də parçaların uzunluğu yaxud digər böyüklükləri haqqında nəticə çıxararkən çertyojun ölçülərinə əsaslanmayın. Tapşırığın şərtinə diqqət yetirin;
- Məsələnin şərtində verilən düz xətt haqqında heç nə deyilməmiş olduqda, bu düz xətti ox yaxud onun bir hissəsi saymaq olar;
- Testdə rəqəmlərin yazılışının ancaq onluq mövqe sistemindən istifadə olunmuşdur.

Aşağıda riyazi işarələr və formullar verilmişdir, lazım gəldiyi hallarda tapşırıqlara əməl edərkən onlardan istifadə edə bilərsiniz.

1. Sıfır nə müsbət, nə də mənfi rəqəmdir

1 sadə rəqəm deyildir.

2. **Faiz** : a rəqəmindən $k\%$ $a \cdot \frac{k}{100}$ -dir

3. **Dərəcə**: $a^n = a \cdot a \cdot a \cdot \dots \cdot a$ (n dəfə)

$$a^n \cdot a^m = a^{n+m}$$

$$a^n : a^m = a^{n-m}$$

$$(a^n)^m = a^{n \cdot m}$$

4. **Tənasüb**: $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$, olduqca, $ad = bc$ -dir.

5. **Sürət**: sürət = $\frac{\text{məsafə}}{\text{vaxt}}$

6. **Orta riyazi**: orta göstəricilər = $\frac{\text{göstəricilərin cəmi}}{\text{göstəricilərin sayı}}$

7. **Ehtimal**: hadisənin ehtimalı bu sahəyə imkan yaradan sadə sahələrin miqdarının bərabər surətdə gözlənilən sadə sahələrin ümumi miqdarının nisbətinə bərabərdir.

Məsələnin şərtində bunun əksinə heç nə deyilmədikdə, **həmişə nəzərdə tutulur ki, hər bir elementar hadisə eynilə gözləniləndir.**

8. Qısaltılmış vurma düsturları:

$$(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

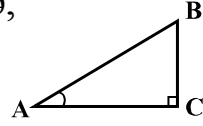
$$(a - b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

$$(a + b)(a - b) = a^2 - b^2$$

[Formullara baxılması](#)

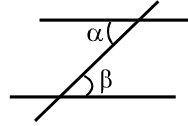
9. Çertyojda bucaq, onun tərəfləri arasındakı qövsələ, düz bucaq isə kvadratla göstərilə bilər.

Qeyd: $\angle A$ A bucağının dərəcəsinə göstərir.

10. Paralel xətlər:

• İki paralel düz xətt üçüncü düz xətlə kəsişdikdə, daxili xaçvari bucaqlar bərabərdir: $\alpha = \beta$.

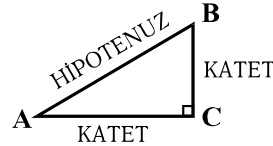
11. Üçbucaq:

• Üçbucağın bucaqlarının kəmiyyətinin cəmi 180° -yə bərabərdir.

• **Pifaqor teoremi:** düzbucaqlı üçbucağın hipotenuzunun kvadratı onun katetlərinin kvadratları cəminə bərabərdir:

$$AB^2 = AC^2 + BC^2$$

• Üçbucağın sahəsi onun tərəfinin uzunluğu ilə bu tərəfin müvafiq hündürlüyünün hasilinin yarısına bərabərdir $S = \frac{ah}{2}$.

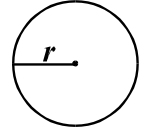
12. Dördbucaqlı:

- Dördbucaqlının bucaqlarının cəmi 360° -yə bərabərdir;
- Dördbucaqlının sahəsi onun uzunluğunun və eninin hasilinə bərabərdir: $S = ab$.

• Paraleloqramın sahəsi onun tərəfinin uzunluğunun və eninin hasilinə bərabərdir: $S = ah$.

13. Dairə, çevrə:

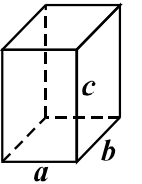
• Çevrənin L uzunluğu $L = 2\pi r$ düsturla hesablanır, burada r radiusun uzunluğudur, π rəqəmi isə yüzdə bir dəqiqliyi ilə 3,14-ə bərabərdir;

• r radiuslu dairənin sahəsi $S = \pi r^2$ düsturla hesablanır.

14. Düzbucaqlı paralelepiped:

• Düzbucaqlı paralelepipedin həcmi onun uzunluğunun, eninin və hündürlüyünün hasilinə bərabərdir: $V = abc$;

• Kubda isə: $a = b = c$ -dir.

Miqdar müqayisəsi

41. *A və B sütunlarının hücrələrində verilmiş miqdarları bir-biri ilə müqayisə edin.*

A	B
20-nin natural bölənlərinin cəmi	25-nin natural bölənlərinin cəmi

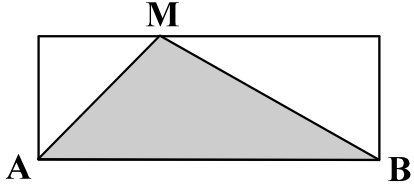
- (a) *A sütununun hücrəsində verilmiş miqdar B sütununun hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (b) *B sütununun hücrəsində verilmiş miqdar A sütununun müvafiq hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (c) *Hücrədə verilmiş miqdarlar bərabər olduqda.*
- (ç) *Verilən informasiya hansı miqdarın artıq olduğunu müəyyən etmək üçün kifayət deyildirsə.*

42. *A və B sütunlarının hücrələrində verilmiş miqdarları bir-biri ilə müqayisə edin.*

A	B
$\frac{y + 1}{x - 1}$	1

- (a) *A sütununun hücrəsində verilmiş miqdar B sütununun hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (b) *B sütununun hücrəsində verilmiş miqdar A sütununun müvafiq hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (c) *Hücrədə verilmiş miqdarlar bərabər olduqda.*
- (ç) *Verilən informasiya hansı miqdarın artıq olduğunu müəyyən etmək üçün kifayət deyildirsə.*

43. *A və B sütunlarının hücrələrində verilmiş miqdarları bir-biri ilə müqayisə edin.*

A	B
<p data-bbox="160 372 1370 482">Düzbucaqlının böyük tərəfindəki M nöqtəsini qarşıdakı tərəfin A və B sonluqlarına birləşdirdilər. Alınmış AMB üçbucağı tündləşdirilmişdir.</p> <div data-bbox="1510 358 1921 539"></div> <div data-bbox="270 625 975 746" style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;">AMB üçbucağının sahəsi</div> <div data-bbox="1223 565 1946 746" style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;">Düzbucaqlının tündləşdirilməmiş hissəsinin sahəsi</div>	

- (a) *A sütununun hücrəsində verilmiş miqdar B sütununun hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (b) *B sütununun hücrəsində verilmiş miqdar A sütununun müvafiq hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (c) *Hücrədə verilmiş miqdarlar bərabər olduqda.*
- (ç) *Verilən informasiya hansı miqdarın artıq olduğunu müəyyən etmək üçün kifayət deyildirsə.*

44. *A və B sütunlarının hücrələrində verilmiş miqdarları bir-biri ilə müqayisə edin.*

A	B
---	---

Qutuda 6 eyni cür kürəcik vardır. Onlar 1-dən 6-dək nömrələnmişdir. Təsadüfən qutudan bir kürəcik götürüldü.

Qutudan götürülmüş kürəciyin nömrəsinin 4-dən artıq olması ehtimalı

Qutudan götürülmüş kürəciyin nömrəsinin 4-dən az olması ehtimalı

- (a) *A sütununun hücrəsində verilmiş miqdar B sütununun hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (b) *B sütununun hücrəsində verilmiş miqdar A sütununun müvafiq hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (c) *Hücrədə verilmiş miqdarlar bərabər olduqda.*
- (ç) *Verilən informasiya hansı miqdarın artıq olduğunu müəyyən etmək üçün kifayət deyildirsə.*

45. *A və B sütunlarının hücrələrində verilmiş miqdarları bir-biri ilə müqayisə edin.*

A	B
$-\frac{7}{6}$	$-\frac{8}{7}$

- (a) *A sütununun hücrəsində verilmiş miqdar B sütununun hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (b) *B sütununun hücrəsində verilmiş miqdar A sütununun müvafiq hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (c) *Hücrədə verilmiş miqdarlar bərabər olduqda.*
- (ç) *Verilən informasiya hansı miqdarın artıq olduğunu müəyyən etmək üçün kifayət deyildirsə.*

46. A və B sütunlarının hücrələrində verilmiş miqdarları bir-biri ilə müqayisə edin.

A	B		
<p>Müsbət a və b ədədlərinin hasili həm a-dan, həm də b-dən artıqdır.</p> <table border="1" data-bbox="198 496 1977 614"><tr><td data-bbox="198 496 963 602">Bu ədədlər arasında ən kiçiyi</td><td data-bbox="1253 502 1977 614">1</td></tr></table>		Bu ədədlər arasında ən kiçiyi	1
Bu ədədlər arasında ən kiçiyi	1		

- (a) A sütununun hücrəsində verilmiş miqdar B sütununun hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.
- (b) B sütununun hücrəsində verilmiş miqdar A sütununun müvafiq hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.
- (c) Hücrədə verilmiş miqdarlar bərabər olduqda.
- (ç) Verilən informasiya hansı miqdarın artıq olduğunu müəyyən etmək üçün kifayət deyildirsə.

Məsələlər

47. 8 m^2 sahəsi olan səthi rəngləmək üçün 1 bərnə boyaq lazımdır. Otağın 4 divarı rənglənməlidir. Onların hər birinin sahəsi 22 m^2 -a bərabərdir. Bunun üçün cəmi neçə bərnə boyaq lazımdır.

- (a) 9
- (b) 10
- (c) 11
- (ç) 12
- (d) 13

48. Əgər $2a + 7 = 3b$ olarsa, onda $6a - 9b =$

(a) -21

(b) -14

(c) -10

(ç) 4

(d) 10

49. Masanın üstündə yalnız qırmızı və göy karandaşlar vardır. Masanın üstündən götürülmüş hər hansı üç karandaşdan ən az biri hökmən qırmızı olacaqdır. Masanın üstündəki göy karandaşların miqdarı aşağıda sadalananlardan hansına bərabər ola bilər.

(a) 6

(b) 5

(c) 4

(ç) 3

(d) 2

50. Bir bərabəryanlı üçbucaqlının sahəsi a , ikincinini sahəsi isə b -dir. Əgər birinci üçbucaqlının oturacağıının uzunluğu ikincinin oturacağıının uzunluğuna $1 : 3$ -ə nisbəti, birinci üçbucaqlının oturacağıının müvafiq yüksəkliyinin ikinciyə $15 : 5$ -ə nisbəti kimi olarsa,

(a) $b = 6a$

(b) $b = 3a$

(c) $9a = b$

(ç) $2a = b$

(d) $a = b$

51. Təkrəqəmli natural ədədin və ondan sonra gələn təkrəqəmli ədədin hasilinin son rəqəmi sadalananlardan hansı ola bilər?

(a) Həm 1-lə, həm də 3-lə

(b) Həm 3-lə, həm də 5-lə

(c) Həm 5-lə, həm də 7-lə

(ç) Həm 7-lə, həm də 9-la

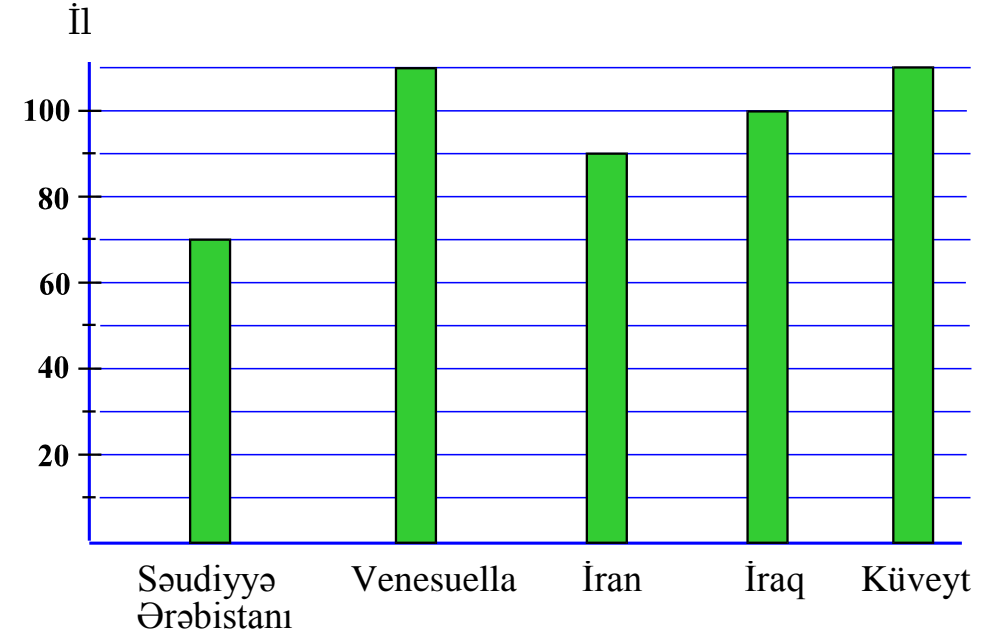
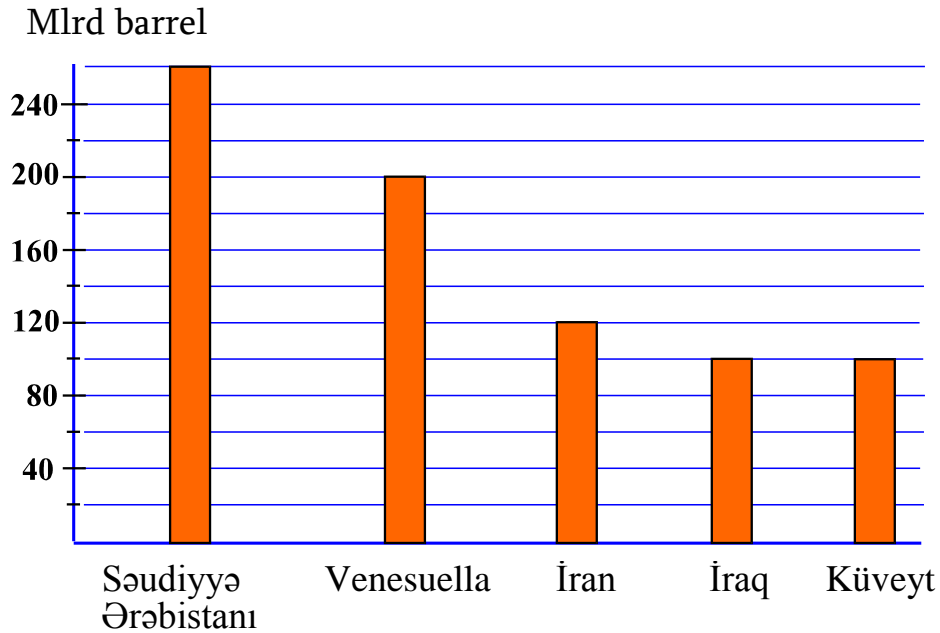
(d) Həm 9-la, həm də 1-lə

Göstəricilərin təhlili

Aşağıda diaqram halında göstəricilər verilmişdir. Bu diaqram üzrə sonrakı dörd suala cavab verin.

Bu və ya digər sualla tanış olduqdan sonra ona cavab vermək üçün sizə diaqrama qayıtmaq, müvafiq göstəricini tapmaq və yenidən suala keçmək lazım gələ bilər. Həm diaqramın, həm də hər sualın sonunda verilmiş müvafiq qeydlərin “sancmaq” bunu asanlaşdırar.

Soldakı diaqramda dünyada ən böyük neft hasil edən ölkələrin yataqlarında bugünkü vəziyyətə görə neçə milyard barrel neft (neft ehtiyatı) olduğu, sağdakı diaqramda isə əgər neft hasilatını indiki sürətlə davam etdirsələr, bu ölkələrin neft ehtiyatının neçə ildə qurtaracağı verilmişdir.

Suallara keçid [52](#) [53](#) [54](#) [55](#)

[Formullara baxılması](#)

52. Bugünkü vəziyyətə görə Səudiyyə Ərəbistanının neft ehtiyatı Küveytin neft ehtiyatı ilə müqayisədə neçə dəfə çoxdur?

(a) 2,4 dəfə

(b) 2,6 dəfə

(c) 2,8 dəfə

(ç) 3 dəfə

(d) 3,2 dəfə

[Diaqrama baxılması](#)

[Formullara baxılması](#)

53. İrannın neft ehtiyatı Venesuelanın və İraqın neftinin ümumi ehtiyatının

- (a) Yarısına bərabərdir
- (b) Yarısından 20 milyard barrel azdır
- (c) Yarısından 30 milyard barrel azdır
- (ç) Yarısından 20 milyard barrel çoxdur
- (d) Yarısından 30 milyard barrel çoxdur

[Diaqramı baxılması](#)

[Formullara baxılması](#)

54. Bu ölkələrdən hansında hər il hasil edilən neftin miqdarı 1 milyard barrele bərabərdir?

- (a) Səudiyyə Ərəbistanında
- (b) Venesuelada
- (c) İranda
- (ç) İraqda
- (d) Küveytdə

[Diaqrama baxılması](#)

[Formullara baxılması](#)

55. Əgər İranda neft hasilatını bugünkü sürətlə davam etdirsələr, 30 ildən sonra bu ölkədə neft ehtiyatı neçə dəfə azalacaqdır?

(a) 1,5 dəfə

(b) 1,8 dəfə

(c) 2 dəfə

(ç) 2,5 dəfə

(d) 2,8 dəfə

[Diaqrama baxılması](#)

[Formullara baxılması](#)

Məsələlər

56. Sandronun maaşı Vaja ilə müqayisədə 10 faiz artıq, İrakli ilə müqayisədə isə iki dəfə azdır. Vaja ilə müqayisədə İraklinin maaşı neçə faiz artıqdır?

- (a) 20%
- (b) 80%
- (c) 90%
- (ç) 110%
- (d) 120%

57. Kvadrat iki düzbucaqlıya bölünmüşdür, onlardan birinin ən kiçik tərəfinin uzunluğu 3 sm-ə bərabərdir. Kvadratın perimetri bölmə nəticəsində alınmış ikinci düzbucaqlının perimetrindən neçə santimetr artıqdır?

- (a) 3 sm
- (b) 6 sm
- (c) 9 sm
- (ç) 12 sm
- (d) 15 sm

58. Usta 1 saatda şagirdinini 3 saatda hazırladığı qədər detal hazırlayır. Onlardan hansı sürətlə və neçə dəfə tez hazırlayır: usta 30 detalı yaxud şagird 15 detalı?

- (a) Şagird – 1,5 dəfə daha sürətlə
- (b) Şagird – 2 dəfə daha sürətlə
- (c) Usta – 1,5 dəfə daha sürətlə
- (ç) Usta – 2 dəfə daha sürətlə
- (d) İkisinə də eyni vaxt lazımdır.

59. Balqabağın $\frac{3}{4}$ hissəsindən, bütün balqabağın çəkisi $\frac{1}{2}$ kq ağırdır. Bir balqabağın çəkisi neçə kiloqramdır?

(a) 1

(b) 2

(c) 3

(ç) 4

(d) 5

[Formullara baxılması](#)

60. a ton unu bərabər sürətdə 6 yük maşınına bölüşdürüb regiona göndərdilər. Yolda iki maşın xarab oldu, buna görə də bu maşınlarla aparılan yükü bərabər sürətdə qalan dörd maşına bölüşdürdülər. Bu dörd maşının hərəsinə neçə ton un əlavə edildi?

(a) $\frac{a}{2}$

(b) $\frac{a}{8}$

(c) $\frac{a}{10}$

(ç) $\frac{a}{12}$

(d) $\frac{a}{18}$

Miqdar müqayisəsi

61. *A və B sütunlarının hücrələrində verilmiş miqdarları bir-biri ilə müqayisə edin.*

A	B		
<p>Hər hansı x ədədi üçün elə ədəd qeyd edilmişdir ki, x-dən əskik olan ən böyük tamını çıxsaq, $(x)^*$-lə qeyd olunmuş ədəd alarıq.</p> <table border="1" data-bbox="224 718 1923 796"><tr><td data-bbox="224 718 896 796">$(1,4)^*$</td><td data-bbox="1228 718 1923 796">$(21,4)^*$</td></tr></table>		$(1,4)^*$	$(21,4)^*$
$(1,4)^*$	$(21,4)^*$		

- (a) *A sütununun hücrəsində verilmiş miqdar B sütununun hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (b) *B sütununun hücrəsində verilmiş miqdar A sütununun müvafiq hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (c) *Hücrədə verilmiş miqdarlar bərabər olduqda.*
- (ç) *Verilən informasiya hansı miqdarın artıq olduğunu müəyyən etmək üçün kifayət deyildirsə.*

62. *A və B sütunlarının hücrələrində verilmiş miqdarları bir-biri ilə müqayisə edin.*

A	B		
<p>Kvadratın tərəfinin uzunluğu çevrənin diametrinin uzunluğuna bərabərdir.</p> <table border="1" data-bbox="224 494 1969 591"><tr><td data-bbox="224 494 970 591">Kvadratın perimetri</td><td data-bbox="1205 494 1969 591">Çevrənin uzunluğu</td></tr></table>		Kvadratın perimetri	Çevrənin uzunluğu
Kvadratın perimetri	Çevrənin uzunluğu		

- (a) *A sütununun hücrəsində verilmiş miqdar B sütununun hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (b) *B sütununun hücrəsində verilmiş miqdar A sütununun müvafiq hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (c) *Hücrədə verilmiş miqdarlar bərabər olduqda.*
- (ç) *Verilən informasiya hansı miqdarın artıq olduğunu müəyyən etmək üçün kifayət deyildirsə.*

63. *A və B sütunlarının hücrələrində verilmiş miqdarları bir-biri ilə müqayisə edin.*

A	B
---	---

Daxılın üstünə qatıq, süd və qaymaq bərniləri qoyulmuşdur. 1 bərni qaymağın və 6 bərni qatığının çəkisi 4 bərni qaymağın və 9 bərni südün çəkisi qədərdir.

2 bərni qatığının çəkisi

3 bərni südün və 1 bərni qaymağın çəkisi

- (a) *A sütununun hücrəsində verilmiş miqdar B sütununun hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (b) *B sütununun hücrəsində verilmiş miqdar A sütununun müvafiq hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (c) *Hücrədə verilmiş miqdarlar bərabər olduqda.*
- (ç) *Verilən informasiya hansı miqdarın artıq olduğunu müəyyən etmək üçün kifayət deyildirsə.*

64. *A və B sütunlarının hücrələrində verilmiş miqdarları bir-biri ilə müqayisə edin.*

A	B
$ab < 0, ac > 0$	
$b \cdot (a + c)$	0

- (a) *A sütununun hücrəsində verilmiş miqdar B sütununun hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (b) *B sütununun hücrəsində verilmiş miqdar A sütununun müvafiq hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (c) *Hücrədə verilmiş miqdarlar bərabər olduqda.*
- (ç) *Verilən informasiya hansı miqdarın artıq olduğunu müəyyən etmək üçün kifayət deyildirsə.*

65. *A və B sütunlarının hücrələrində verilmiş miqdarları bir-biri ilə müqayisə edin.*

A	B
---	---

Bir müstəvi üzərindəki iki dairədən biri digərinin içində yerləşir. Bir dairənin radiusunun uzunluğu 3 sm, digərininki isə 10 sm-dir.

Dairələrin mərkəzlərini birləşdirən kəsiyin
uzunluğu

5 sm

- (a) *A sütununun hücrəsində verilmiş miqdarlar B sütununun hücrəsində verilmiş miqdarlardan artıq olduqda.*
- (b) *B sütununun hücrəsində verilmiş miqdar A sütununun müvafiq hücrəsində verilmiş miqdardan artıq olduqda.*
- (c) *Hücrədə verilmiş miqdarlar bərabər olduqda.*
- (ç) *Verilən informasiya hansı miqdarın artıq olduğunu müəyyən etmək üçün kifayət deyildirsə.*

Məsələlər

66. Yüzdə birinin yarısıdır:

(a) 0,002

(b) 0,005

(c) 0,5

(ç) 0,02

(d) 0,05

[Formullara baxılması](#)

67. Düzbucaqlı paralelepiped formalı hovuzun dibi kvadratdır, onun sahəsi 9 m²-dir. Hovuzun divarlarının ümumi sahəsi 24 m²-ə bərabərdir. Bu hovuzda neçə kubmetr su sığışar ?

(a) 18

(b) 27

(c) 36

(ç) 45

(d) 54

68. Turist dənizin sahilində velosipedlə saatda 15 km sürətlə hərəkət edirdi. O, 2 saat ərzində bütün yolun $\frac{5}{6}$ hissəsini qət etdi. Qalan yolu turist 4 km/saat sürətlə piyada getdi. Turist neçə saat piyada getdi?

- (a) 3 saat
- (b) 2,5 saat
- (c) 2 saat
- (ç) 1,5 saat
- (d) 1 saat

69. Əqrəbli saatın dəqiqələri və saatları göstərən əqrəbləri arasında iti bucağın böyüklüyü 60° -dən artıqdır. Sadalananlardan saat hansı vaxtı göstərə bilər?

I. 12:15

II. 11:45

III. 04:30

(a) Yalnız I

(b) Yalnız II

(c) Yalnız III

(ç) Yalnız I və II

(d) Yalnız II və III

70. 1 papağın qiyməti 3 maykanın qiymətindən 3 lari, 3 eyni cür papağın qiyməti 1 eyni cür maykanın qiymətindən 49 laridən artıqdır. 1 papaq 1 maykadan neçə lari bahadır?

- (a) 9
- (b) 11
- (c) 13
- (ç) 15
- (d) 17

Göstəricilərin kifayət etməsi

71. Prizma və onun haqqında iki şərt verilir :

I. Bu prizmanın təpələrinin sayı 12-yə bərabərdir.

II. Bu prizmanın tillərinin sayı 18-ə bərabərdir.

Bu prizmanın neçə sərhədi olduğunu müəyyən etmək üçün:

- (a) I şərt kifayətdir, II isə kifayət deyildir
- (b) II şərt kifayətdir, I isə kifayət deyildir
- (c) I və II şərtlər kifayətdir, ayrı-ayrılıqda isə heç biri kifayət deyildir
- (ç) Ayrı-ayrılıqda həm I, həm də II şərt kifayətdir
- (d) Verilən şərtlər kifayət deyildir

72. Məktəb üçün cəmi 24 ədəd futbol və voleybol topları aldılar.

İki şərt verilir:

I. Voleybol toplarının miqdarı futbol toplarının miqdarının üçdə biri qədər idi.

II. Voleybol toplarının miqdarı futbol toplarının miqdarından 12 ədəd az idi.

Alınmış toplardan neçəsinin futbol topu olduğunu müəyyən etmək üçün:

- (a) I şərt kifayətdir, II isə kifayət deyildir
- (b) II şərt kifayətdir, I isə kifayət deyildir
- (c) I və II şərtlər kifayətdir, ayrı-ayrılıqda isə heç biri kifayət deyildir
- (ç) Ayrı-ayrılıqda həm I, həm də II şərt kifayətdir
- (d) Verilən şərtlər kifayət deyildir

73. a və b natural ədədlərdir.

İki şərt verilir:

I. ab tək ədəddir.

II. $a + b$ cüt ədəddir.

b ədədinin cüt yaxud tək olduğunu müəyyən etmək üçün:

- (a) I şərt kifayətdir, II isə kifayət deyildir
- (b) II şərt kifayətdir, I isə kifayət deyildir
- (c) I və II şərtlər kifayətdir, ayrı-ayrılıqda isə heç biri kifayət deyildir
- (ç) Ayrı-ayrılıqda həm I, həm də II şərt kifayətdir
- (d) Verilən şərtlər kifayət deyildir

74. Ümumi təpəsi olan iki düzbucaqlı üçbucaqlının hipotenuzları eyni çevrənin radiuslarıdır ( ertyoja bax.).

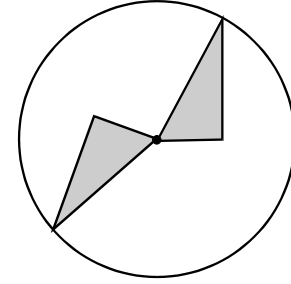
İki  ert verilir:

I. Birinci düzbucaqlı üçbucaqlının katetlərindən biri ikinci düzbucaqlı üçbucaqlının katetlərindən birinə bərabərdir.

II. Birinci düzbucaqlı üçbucaqlının perimetri 24 sm-  bərabərdir.

İkinci düzbucaqlı üçbucaqlının perimetrinin nəyə bərabər olduğunu müəyyən etmək  c n:

- (a) I  ert kifayətdir, II isə kifayət deyildir
- (b) II  ert kifayətdir, I isə kifayət deyildir
- (c) I və II  ertl r kifayətdir, ayrı-ayrılıqda isə heç biri kifayət deyildir
- ( ) Ayrı-ayrılıqda həm I, həm də II  ert kifayətdir
- (d) Verilən  ertl r kifayət deyildir

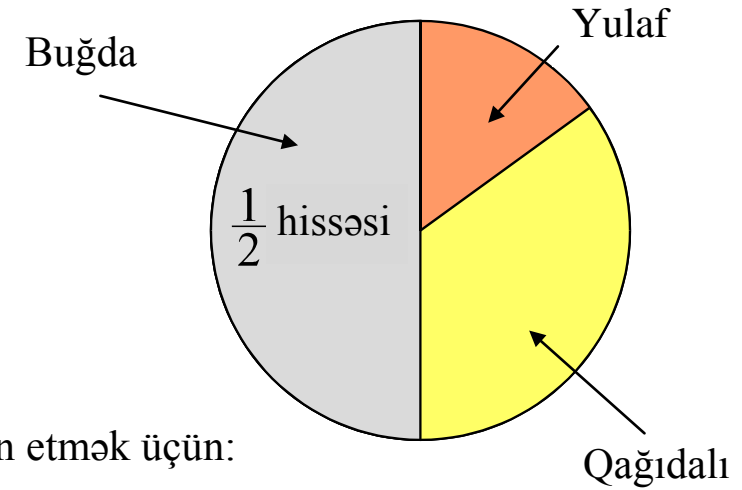
75. Fermer buğda, yulaf və qarğıdalı məhsulu götürdü. Məhsulunu ümumi çəkisinin yarısını buğda təşkil edirdi (diaqrama bax.).

İki şərt verilir:

I. Buğda məhsulu yulaf məhsulundan 4 dəfə artıq idi.

II. Qarğıdalı məhsulu yulaf məhsulundan 3 dəfə artıq idi.

Buğda məhsulunun yulaf məhsulundan neçə ton artıq olduğunu müəyyən etmək üçün:

- (a) I şərt kifayətdir, II isə kifayət deyildir
- (b) II şərt kifayətdir, I isə kifayət deyildir
- (c) I və II şərtlər kifayətdir, ayrı-ayrılıqda isə heç biri kifayət deyildir
- (ç) Ayrı-ayrılıqda həm I, həm də II şərt kifayətdir
- (d) Verilən şərtlər kifayət deyildir

Məsələlər

76. Fabrikin əməkdaşlarının $\frac{3}{4}$ hissəsi qadındır. Əməkdaş kişilərin $\frac{4}{7}$ hissəsi gürcü, 24-ü isə əcnəbidir. Fabrikdə cəmi neçə əməkdaş vardır?

(a) 56

(b) 112

(c) 154

(ç) 180

(d) 224

[Formullara baxılması](#)

77. Sandro təsvirdə $\frac{5mn}{12abc}$ hərflər əvəzinə ədədləri qoydu və alınmış ədədi təsvirlərin qiymətini hesabladı. Məlum oldu ki, o $\frac{2}{9}$ -yə bərabərdir. Tea həmin təsvirdə hərflər əvəzinə Sandronun aldığı müvafiq ədədlərdən 4 dəfə artıq ədədlər aldı və alınmış ədədi təsvirlərin qiymətini hesabladı. Tea hansı ədədi ala bilərdi ?

(a) $\frac{1}{18}$

(b) $\frac{1}{9}$

(c) $\frac{4}{27}$

(ç) $\frac{5}{6}$

(d) $\frac{8}{9}$

78. Düzbucaqlının tərəflərindən birinin uzunluğunun nisbəti diaqonalın uzunluğunun $\frac{3}{5}$ -nə bərabərdir. Düzbucaqlının böyük tərəfinin uzunluğunun hansı hissəsini kiçik tərəfin uzunluğu təşkil edir?

(a) $\frac{2}{5}$

(b) $\frac{4}{9}$

(c) $\frac{3}{4}$

(ç) $\frac{1}{3}$

(d) $\frac{5}{8}$

79. n elə bir natural ədəddir ki, 4-ün, 6-nın və n -in ən kiçik ortaq bölünəni 36-ya bərabərdir. Hər bir bu cür ədəd qalıqsız bölünür:

(a) 6-ya

(b) 9-a

(c) 15-ə

(ç) 21-ə

(d) 28-ə

[Formullara baxılması](#)

80. a və b ədədlərinin müvafiq nöqtələri arasında məsafə ədədlər oxundan 4 vahidə bərabərdir. Aşağıda sadalananlardan hansı tənlik **qeyri-mümkündür?**

(a) $a + b = -2$

(b) $a - b = 4$

(c) $a + b = 0$

(ç) $a - b = -4$

(d) $a - b = 2$